

24. gada-gahjums.

Mahjas weesis.

Ernst Plates, Mahjas weesa ihpašchneeks un apgahdatajš.

Mahjas weesis isnaht ween reis pa nedetu.

Makfa ar peesuhitšchannu
par pakti:

par gadu 1 rub. 60 kap.
" pufgadu 85 "

Makfa beš peesuhitšchannas
Rigā:

par gadu 1 rub. — kap.
" pufgadu 55 "
" 3 mehnešči 30 "

Mahj. w. teel isdohšs fest-
deenahm no p. 10 sabloht.

Makfa
par fludinašchannu:
par weenas fleijas smalkte
rakstu (Petit)- rindu, jeb
to weetu, to tahda rinda
eenem, makfa 10 kap.

Redakcija un ekspedija
Rigā,

Ernst Plates bilšchu- un
grahmatu- drukatawā pee
Peštera basnizas.

№ 3.

Sestdeenā 20. Janwari.

1879.

Rahditajs.

Jaunatāhs siņas. Telegrafa siņas.

Ešchimes siņas. No Rigas: pahr nošajumeem preešch. deshilatu-
rahm un dšehreenu padrohtamāhm; pagaidu slinniza preešch tifuš slin-
neekem; Blehdiba. No Galzgraves: pahr seemas šwehtu egliti preešch
šohleneem. No Rehwales: uguns-grehts. No Peterburgas: tureenas ahrstu
pahšpreebumi pret Astrachanes fehrgu, siņas pahr Astrachanes mehri.

Ahrse mes siņas. No Romas, no Belgijas, no Belgradeš, no Greelijas.

Meshe. Kara notikumi. Naudas-papirru jena. Norahdišchana.

Beelikumā: No nabadišbas — laime un preečā. Graudi un seedi.

Jaunatāhs siņas.

No Rigas. Widsemes gubernijas ahrstu inspektors stats-
rahts Dr. Gess ir dabujis pa telegrafu no Waldibas to pa-
wehli, lai dohdotees us Peterburgu, kur lai apšpreešchotees ar
gureem ahrstehm pahr teem ihdšchannu, kas wot fehrgas ispla-
tišchanošs darams, un dabutu siņaht, to Waldiba šhini leetā
nošajijuse. Muhsu augsta Waldiba ruhpi gi gahda par wi-
feem lihdseltekem, ar to waretu fehrgas isplatishchanošs aproh-
beschoht, ja ta nelai me atgaditohs, ka fehrga tahtaki šahlu
isplatitees.

— Šhini nedelā bija Rigas polizejai un namu ihpašch-
neekem dauds darba un publešchanošs, lai waretu šneegu no
fehšwedeem un kahjineeku zelieem nowest.

No Peterburgas. Seewešchneem, kas Peterburgā studeere,
ir tagad estaišta ihpašcha palihdšibas komiteja. Šchi komi-
teja nehmušehs par truhklumu zeesdamāhm feeweetehm gahdaht.
Šchē klahht waram wišpahri to šinu preekt, ka starp Kreewijas
mahjitahm feeweetehm leela dšihšchanošs pehz studeerešchanas is-
zehlusehs, jo kurās augstškolhās feeweetes teel pee studeere-
šchanas peelaistās, tur winaš leelā škaiilli fanahht.

No Kreewijas. Pahr nelai me atgadijumeem us dšelszeteem
runadama kahda Kreewu awise raksta tā: Nelai me noteel us
muhsu dšelszeteem arweenu. Bairak tā pušohtra tuhštoshu
zilweku pasaude ik gadus dšihwibu us Kreewu dšelszeteem, bet
pret to teel lohti mas kas darhts. Ja ari zela ministerija
grib šhini leetā špert nopretnus sohtus, tad teem tublin šrahda
preti dšelszeta pahrwaldes. Nesen atpakal par peemehru no-
tkla leela nelai me us Peterburgas-Waršchawas dšelszeta. Mi-
nisterija pogeheja, lai zela pahrwaldneeku atlaischoht no amata.
Pahrwaldneeks tika atlaisht, bet leelahs dšelszeta beedribas
pahrwalde to usnehma šawu lohžekli starpā un nospreeda tam
12,000 rublu algas. Diwposjmit tuhštoshu algas par
apahšchneeka wahju usraudsišchannu! Kad beedriba buhtu privat-
persona, tad ta ik šwabadi waretu šameem deenastneekem is-

dalihht neween tahdas, ihšas ministeru pensijas, bet pat pa
100,000 rubl. Bet beedriba ir waldbai parahda. Sa-
prohtamē, ka katra nekahrtiga isdohšchannu pawairošchana ma-
šina eespehu, waldbai parahdu atlihdsinaht. Nu pee tah-
dahm buhšchanošm wehl turahs preti štingratāi dšelszetu mi-
nisterijai.

No Saratowas. Rā no tureenas teel šinohts, tad 18
brandwihna degi is Saratowas eesuhitijuschi šinanzministera
kungam pa telegrafu to luhgšchannu, lai jauno akšises noša-
zijumu ispidišchannu atšahtri lihdi Juli mehnešcham. Pa šee-
mas laiku, tā minete degi šaka, wineem ne-esoht eespehjamē,
šawus brandwihna bruhšchus tahdā kahrtā eegrošhiht, ka tas
pehz jauneem akšises nošajumeem isdaramē; wineem buhšchoht
jani šabrti šarlehdi un šaršhu wini esohht ihri matšaju, di-
patentis un wajjadšigas leetas apgahdajuschi. Ja winu luhg-
šchana tika atraidita, tad dascham no wineem buhšchoht ja-
kriht nabadišbā.

No Franzijas. Pa telegrafu atmahkuse ta šina, ka repu-
blikas presidents maršhals Mak Mahons nodohmajis no
šawa presidenta amata atkahpstees. Ja tas nu notiktu, tad
daschadas jušchanas waretu Franzijā iszellees, tapehz politi-
kas wihri usmanigi flatahs us Franziju, tā nu tahs leetas
tur isdohfees.

No Austrijas. Austrijas walsis weetneeki, kas šawā ša-
pulžē pahšpreeeda Berlines nolihgumu, tagad šawu špree-
šchannu beiguschi un tahdas dohmas isšajijuschi, ka us tam
šaragahs, ka mineta nolihguma nošajijumi tiktu ispiditi.

No Konstantinopeles teel šinohts, ka sultans esohht šasli-
mie. — Nolihgums starp Kreewiju un Turziju tikšchoht drih-
sumā no sultana apššprinahhts.

Telegrafa siņas.

No Berlines. No Wahrijas pufes tikšchoht profesors Dr.
Makšs Giršch un kahds jaunats ahrste šuhiti us Kreewiju.

No Konstantinopeles tai 18. Janwari. Turzijas waldbai
pogehr no Kreewijas, lai ta atdohtu tohs 7000 Turku šal-
datus, kas Ašijā par rohbeschahm pahrbeghuschi Kreewijā, lai
nebuhtu kara-deenastā ja-estahjahs. Newar siņaht, waj Kre-
ewija šchahdu pogehejumu eewehrohs.

No Parišes tai 18. Janwari. Walodas ispauduschahs,
ka republikas presidents maršhals Mak Mahons no šawa pre-
sidenta amata atkahšchotees un wina weetā tikšchoht ezelts
par presidentu Grewi.

Selshjemes sinas.

No Rigas. Pahr jauneem nofajijumeem preelſch destilaturahm un dſchreenu pahrdohſchawahm waram pehz Widſemes gubernijas awiſehm paſneegt ſchahdas ſinas.

Behz Wiſu - augſtati 26tā Dezemberi pagahjuſchā gadā apſtiprinatēem jauneem nofajijumeem pahr liķeeru taiſiſchānu (fabrikāziju) un winu pahrdohſchānu teel no Widſemes gubernijas alķiſes pahrwaldes wiſeem deſtilaturu (liķeeru - fabriķu) ihpaſchneekēem un ſtipru dſchreenu pahrdewejeem preelſch wehrā - liſchānas ſinamē darihts: 1) Ka iſ deſtilaturahm (pehz tam kad alķiſes - walde buhs atrohnāmus dſchreenu kraħjumus uſachmuſe) drihtſi fabrikatus (iſſtrahdajumus) tilai iſdoht ar liķumigo banderoli un noteiktōs traulōs. Ka dſchreenu ſihl - pahrdewejeem Widſemes pilſſehtās lihds 26tam Janwarim un aħrwuſ pilſſehtās, aprinkōs lihds 11tam Februarim ſch. gadā ja - uſdoht alķiſes waldehm, zil wineem palizis nepahrdohia ne - apbandroleereta liķeera un wiſada zita ſaldota waj uſ ohgahm, augteem, ſahlehm, ſaknehm u. t. t. noſtahwejuſcha brandwihna, tapat ari, zil palizis ruma, konjaka, araka, dſchina un baſama. 3) Pahr ſcheem atliķuſcheem dſchreeneem ſihlpahrdewejeem ja - eemakſa rentejā ihpaſcha nodohſchāna, rehķinoht par peeħahm (5) lapeikahm uſ pudeli $\frac{1}{20}$ wedra leelumā, un tad renteħas kwihtſi par eemakſatu naudu, lihds ar atliķuſcho dſchreenu uſdohſchānu, nofajitōs terminōs ja - peeħuhta alķiſes waldei. 4) Za eelſch 2. punktā mineta dſchreenu pahrdohſchāna noteel pehz lihdsſchimigeem nofajijumeem Widſemes pilſſehtās lihds 26tam Janwarim un aprinkōs lihds 11. Februarim ſchini gadā; pehz ſcheem terminēem ſcho dſchreenu pahrdohſchāna drihtſi notikt tilai uſ jauno nofajijumu pamata. Behz ſcheem nofajijumeem turpmat liķeeru, ruma, konjaka, araka u. t. t. pahrdohſchāna iſ waleħahm pudelehm wihnuſchōs, ſchenkōs, leelpahrdohſchawās, ſtoħpu - bohdeſ, kā nepeederofchās pee trakteeru eeriktehm, ir zeeſchi aiſleegta. 5) Wiſahm trakteeru eeriktehm (iſnemohht buſetes teaterōs, klubās, damſlugōs un dſelſezelu ſtanģiās) par to teeſibu, ka war glahſehm iſ ne - apbandroleeretahm pudelehm jeb kruħſahm pahrdohht liķeerus, ſaldotu jeb zitadi ſagatawotu brandwihnu, tā ari rumu, konjaku, araku, dſchinu un baſamu, ja - eemakſa kroħna kaſe ſewiſchka patentu nodohſchāna Rigā pa 500 rubl., zitās weetās Widſemes gubernijas pa 350 rubl.; ja to nedara, tad taħdas trakteeru eeriktes ſaweem weeſeem drihtſi minetohs dſchreenuſ pahrdohht tilai aiſ - forketōs bandroleeretōs jeb no alķiſes waldes aiſſehģeletōs traulōs. 6) Wiſās zitās dſchreenu pahrdohſchawās drihtſi minetohs dſchreenuſ pahrdohht preelſch dſerſchānas pahrdohſchawās jeb preelſch prohjam neſchānas tilai ne - attaiſitās, apbandroleeretās jeb no alķiſes waldes aiſſehģeletōs pudeleſ jeb kruħlās no liķumiga leeluma. 7) tee eelſch ſchi alķiſes wal - des iſſludinajuma 2. punktē minete nepahrdohſchē dſchreeni tiks no alķiſes waldes eereħdneem pahraudſiti un teem wai - jaga pudeleſ buht pilditeem un ſchihm pudelehm ar alķiſes waldes ſehģeli apſehģeletahm. 8) Turklaht dſchreenu pahrdeweji toħp uſmanigi dariti, ka ir aiſleegts ſchenkōs, wihnu - ſchōs, ſtoħpu - bohdeſ un leelpahrdohſchawās tureht pahrdohſchānas iſtabās tuſſchās pudeleſ ar nenopleħſtahm bandrolehm, tapat waleħas pudeleſ ar liķeereem, ſaldotu jeb zitadi ſagatawotu brandwihnu, rumu, konjaku u. t. t.; ſcha nofajijuma pahrlahpeji toħp ſohditi ar 10 lihds 100 rubl. 9) Trak -

teeru eeriktu ihpaſchneekēem Widſemes pilſſehtās, kaſ 350 rubl. ihpaſchās patentu nodohſchānas maſſa, ir atweħlehts tilai pa weenai bandroleeretai pudelei jeb kruħlai no kaħras dſchreenu ſortes tureht.

— Jaw preelſch kaħda laika ſinojam, ka nodohmajuſchi pagaidu ſlimnizi buħweht preelſch karſona (tiſus) ſlimneekēem; tagad waram, kā „R. Btg. f. St. u. L.“ ſino, wehl ſchah - das ſinas paſneegt. Tas eemeſliſ, ka pehz nodohmajuſchi pa - gaidu ſlimnizi preelſch karſona ſlimneekēem buħweht, naw wiſ eelſch tam melleħamē, ka karſonu ſlimneeku ſlailiſ wai - roħahs. bet ta pehz ka weħais pilſſehtās ſlimneeku namē, kura lihds ſchim ſlimneeku ar karſoni uſnehma, ir palizis nederiģs, jo wiſas ruhmes un eeriktes tur bija gadeem ar liħpigās ſehrgas twaiķeem pee wilkuſchahs, tā ka neween ſlimneeki wai - rak mira, bet ari ſlimneeku koħpeji un aħrſtes ar karſoni ſahla ſaſlimt. Taħdā buħſchānā iſraħbijahs par deriģu, we - Ķahs ſlimnizās ehku iſruħmiht un lai ſlimneekuſ zita weetā waretu nolikt, tad pagaidu ſlimnizu buħweħs un prohiti 2 ehlas, kaħru ar 30 gultahm. Buħweħchāna jaw ſahla un doħma, ka lihds 8tam Februarim ta buhs beiģta. Iſdoh - ſchānas par buħweħchānu ſneedsahs lihds kaħdeem 10,000 rubleem, no kaħm weenu puſi maſſa pilſſehtās kaſe un ohtru puſi pilſſehtās ſchķiras, kaſ nodohſchānas maſſa. Scheje - nas „Sarkana kruſta“ beedribas walde preelſch jaunbuħweħas pagaidu ſlimnizās dewuſe uſ kaħdu laiku 100 gultas, lihds ar gultas dreħbehm un weſchu, Ķaur ko iſdohſchānas ſtipri pee ſlimnizās eeriktes dauds maſakas.

Ari pilſſehtās ſlimnizu pahrwaldiba jaw wairak reiſu uſ tam bija norahdijufe, ka waiħagoht jaunu ſlimnizu preelſch karſona ſlimneekēem buħweht, kaſ nu tagad noteel.

Bleħdiba. Schinis deenās kaħds lauzineekēſ tizis Rigā no kaħdeem bleħſcheem awlaupihts. Winſch patē ſtaħſtiģis tā: Biju ſawus linus pahrdewiſ un naudu ſaneħmiſ. Gaħju kaħdu reſtorāziju uſmekleht, jo biju ar lineem kraħajotees labi iſſaħziſ. Uſ eelas ſatiku kaħdu jaunu Ķilweku, kuſſch mani ſweizinaja un pee wahrda ſauħa, iſteikdams, ka mani un manu apģabalu labi paſiħſtoht. Eſ to tiģeju, bet man ne - eenahħa praħtā, pehz wina wahrda praſiħt. Winſch man praſija laiĶni, kur eeſchoht. Eſ atbildeju, ka eſmu iſſaħziſ, un ka eeſchu pee „Eiħbauma“ ehſt. „Eiħbaums ir uſ zitu weetu pahrzehlees,“ winſch teiħa, „bet eſ ſinu tē tuwumā kaħdu labu reſtorāziju, kur patlaban doħmajū eet. Ja Ķums patiktu man lihds nahkt, tad eſ par to preeħatoħs, jo ehdoht un glahſi alus dſeroht Ķuħs man waretu paſtaħſtiht par ſa - was puſeſ laudim. Neħa kauna nedohmadams gaħju winam lihds. Reſtorāzija paſtellejām diwas porģijas ehdeena un pahri pudeleſ alus. Ehdoht ſarunajamees Ķauri par ſcho un to. Uſ wina praſijuma, ka pehz eſ uſ Rigu brauziſ, eſ teiħu, ka eſmu linus atweħdiſ un pahrdewiſ. — — Manam beedrim peenahkt uſ reiſ kaħdi triħs ziti Ķilweki, kuri ar winu wahģiſli ſaħweizinaħas kaħdus wahrduſ, kuruſ newareju ſa - praſt, parunaja un tad aiſģahja. Behz briħtina mans beedris teiħa, ka winam laiķs ne - atħauħoht wairē ilģati palikt; ja ari man patiħtoht eet, tad winſch mani pawadiħchoht uſ mahħahm, jo winam eſoht ari uſ to puſi ja - eet. Eſ gaħju lihds. Bet nu winſch mani weda pa Ķitaħm eelaħm, teiħ - dams, ka pa taħm eſoht taiſnaħs zeħſch uſ mahħweetu. Eſ tiģeju. Kaħdā ſchaurā ſaħnu eeliĶā eiħoht mani uſ reiſ ſa - Ķraħba triħs wiħri pee kruħtim un roħlahm — bija jaw

tumfcha frefhla — un teiza: „Ja blauffi, tad ees flitti!“ un kamehr atgihbu, tee bija man naudas malu is kruhts kabatas ifrahwufchi un aismula ahtri prohjam un pasuda drihs aif fuhra. Uri mans laipnais beedris bija pasudis. Laime, ka man mineta makâ nebija wairaf ka tikai kohdi dewini rubli ar kahdahm kapeikahm, ko biju preefch fiblahm isdohfchanahm Nigâ un uf zetu no zitas naudas fchlibris, kuru kahdâ fleepnâ kabatâ aif fwahrku ohderes biju eefchuwis, zitadi wifa mana fchi gada bagatiba — pahraf par 700 rubteem, ko par lineem biju dabujis — buhtu beigta. Efmu preezigs, ka par fawu lehttizibu tikai til masu mahzibu dabuju. Ohtrereif buhſchu prahrigaks. Ia fiahstijis augfcham minetais lauzineekâ. Mehſ no fawas pufes tikai atgahdinam lauzineekem, ka wini, Nigâ eebraufufchi, ar fweſcheem zilwekeem nekahdâ draudſibâ ne-eelaiſchahs.

R. L.

No Falzgrawes. Kâ katrâ gadâ, tâ ari fchogad par jaunu gadu tita muhju pagasta fchoblâ no muhſu fchoblotaja Müller kunga un kundſes preefch fchobleneem seemas fwehtku eglite dedſinata. Ap pulkſten 4 pehz puſdeenâs, mineta deenâ bija neween labſ pulzinfch behrnianu ar faweem wezakeem ap ſato egliti ſapulzejuſchees, bet ari daudſ eeluhgtu weefu eeradufchees. Stohlotajſ Müller kungs aiflahja fwehtkus, pehz garigas dſeefmas nobſeedaſchanaſ, ar fwehtku runu behrneem iſſtahdidams, ka Deems jaw paradises dahſâ Adamam un Cewai to faules Beſtitaju apfchliſis, kuzſch mums gandrihs preefch diwi tuhſtoſchi gadeem Wellemâ peedſimis. Zaur garaku lihdsibu par Kriftus peedſimſchannu Betlemâ un par dahwanahm un fpohſchahm fwezitehm iſpuſchfoto ſato egliti runadams, heidscht pamubinaja maſinohs uf iſchaklibu eelſch fchohlas mahzibahm, lai pee-augtu par derigeem zilwekeem. Tad kahda ſwartete if weefem dſeedaja to pantianu: „Tam Tehwam pateizam.“ Pehz tam runaja wehl daſchi kungi if weefem kahdus dedſigus wahrduſ. Tad pehz dahwanu iſdaliſchanaſ eefahlahs danzojchana. Paſtarpam nahja wehl preefchâ daſchi patihkami uſwedumi. Starp ziteem weena itin jaula johku-fpehle weenâ zehleenâ tika no kahdeem weefem ar Müllera kundſes laipnu peepalihdſefchannu uſweſta. Lai gan maſas ruhmes pehz iſrahdiſchana deefgan apgruhtinata bij, tomehr ta iſdewahs itin labi. It ſewiſchka pateiziba peenahlahs Müllera kungam, kundſei un jaunkundſei par ruhpiġu ſagatawoſchannu fchi jautribas pilna weefiga wakara. Neween teem behrnineem, bet if katram weefim paliks fchis wakars labâ peeminâ.

B. B.

No Mehwaſes tai nakti no 11ta uf 12to Janwari nodega Baltijas dſelſezeta maſchinu fabrikis ar dſelſe-apſtrohdafchanaſ maſchinahm, galdneeku, klemptneru un ſedlineeku ſtrahdatuwehm. Ugunſ iſzehlahs miſina leetuwâ, bet zaur ko, tas naw ſinams. Braufchana uf dſelſezeta gan naw apſtahjuſehs, bet ir apgruhtinata, un notikuſe fſahde ir leela. Strahdneekem dohs zitâ weetâ darbu.

No Peterburgas. Kâ „Golofs“ ſino, tad Peterburgas jaunais pilſehtas galwa, barons Korff kungs jaw preefch fwehtkeem uſazinjaja tohs ahrtſes Gûbner un Kaſtrowſki kungs, lai wini atnahloht pee pilſehtas waldeſ, kur tad pahrfpreediſchoht, kaſ buhtu darams, ja fehriga (if Aſtrachanes) ari iſzeltohs Peterburgâ. Dr. Kaſtrowſki kungs poſneedſa ſinas, ko winſch eefrahjis ſawâ laikâ mehri Perſiâ apluhkodams, un Dr. Gûbner kungs eefneedſa preefchlikumu, kaſ buhtu darams, kad fehriga iſzeltohs, un ar kahdeem lihds-

keem buhtu fehrigas taſlaka iſplahdiſchanaſ apſpeefchama.

— Janwara mehneſim ſahloht tika notureta ſapulze ahrtſiu akademiſas leelâ ſahlâ. Sahle bija klaufitajeem kâ bahſtin peebahſta. Sapulze tika pulkſten 8 ſahlta un beidsahs pulkſten 1. Schini ſapulze tika pahrfpreetiſ Aſijas mehriſ un plafchahs ſinas pahr to poſneegtas, ko lihds ſchim ſinatnibas wihri ſakrahjuſchi un iſdehtijufchi. Tee ſlawenalee Peterburgas profeſori un ahrtſes pahr ſcho leetu runaja. Wiſu pirms runaja profeſors Botkina kungs. Winſch pahrfpreeda tahs daſchadaſ ſinas, kaſ amahluſchahs pahr to fehrigu Aſtrachana, un iſſkaidroja, ka Aſtrachana iſzehluſehs fehriga, zits nekâs ne-efoht kâ Aſijas mehriſ, jeb tâ noſauktais „melnais mehriſ“ („melna nahwe“). Tad runaja ziti kungi. Tika runahs wiſpahrigi pahr mineto mehri un ſihlafas ſinas poſneegtas if ſenakeem laikeem, kur melnais mehriſ bija iſzehlees daſchdſ Kreewijas apgabalâs. Dr. Monaftrſki iſſtahſtija tahs breeſmas, kaſ preefch wairaf neka ſimts gadeem (1770. g.) bijufchah pa mehra laiku Maſlawâ. Ziti ahrtſes runaja pahr teem lihdsleekem, ar kuzeeem waretu mehra iſplahdiſchanaſ aprohbefchoht. Profeſors Dobroſlawina kungs iſſkaidroja, ka tas derigakais lihdsleelis pret mehri efoht ugunſ. To zilweku lihki, kaſ mehri mirufchi, winu drehbes un leetas buhtu ja-dedſinamaſ un ja eefpehjamſ, ari to mahju nodedſinaht, kur mehriſ bijie. Beigâs runaja profeſors Iſchudnowſki kungs pahr teem lihdsleekem, ar kuru waretu mehra ſlimneeku iſahrtſieht. Winſch iſſazija tahs dohmas, ka ſlimneeku, kaſ ar mehri ſaſlimis, waroht iſahrtſieht. Slimneeks efoht noneſams tahdâ weetâ, kur ſkaidrs gaiſs, winam jadohd weſeligi ebdeeni un winſch jamaſga ar aukſtu un ſiltu uhdeni, — kâ fakohi, tad Iſchudnowſki kungs iſſazija to pahrliezinaſchanaſ, ka mehriſ efoht ar ahrtſeſchanaſ lihdsleekem apſpeefchamſ.

No Kownas (Kaukas). Kâ laſitajeem jaw ſinams buhs, tad ſlawenam general-adjutantam Todlebenam ir muifcha Kownas gubernijâ, kaſ kahdas diwas weſtes attahku no Keimanes meefſtina atrohdaſ. Kâ kahda Kreewu awiſe ſino, tad general-adjutantſ Todlebenſ beidsamam Turku karam par atminu ſawâ muifchâ lizis uſbuhweht pehz Turku mohdes woſaras-mahju, tahdu, kahdu Turku augſimant leet buhweht; beſ tam wehl winſch lizis uſbuhweht weenu Bulgaru mahju.

No Pohlu-Brufſchu rohbeſchahm. Pahr kahdu tur notikuſchu konterbandneeku atgadijumu awiſes poſneedſ ſchahdas ſinas. Tai 10tâ Janwari wakara pahr rohbeſchahm pahrajahja no Brufſijas nohldami kahdi 80 konterbandneeki ar prezehm. Drihs pehz tam wini ſatila diwus Kreewu ſalbatu jahneekus, kaſ winus tuhliit par konterbandneekem paſina un ſahlta teem palat dohtees. Pohli (konterbandneeki bija Pohli) redſedami, ka rohbeſchu ſargi wineem palat dohdahs, greeſahs ar faweem ſirgeem un prezehm atpakat un jahja pahr rohbeſchahm Brufſijâ eefchâ. Minete Kreewu rohbeſchu ſargi wineem dſinahs palat, lihds diwi Brufſchu zeemeem nonahldami. Konterbandneeki iſjahja zaur zeemeem zauri un rohbeſchu ſargi wineem dſinahs palat. Drihs pehz tam weenam konterbandneekam paklupa ſirgs un prezes noſkrita pee ſemes. Kreewu rohbeſchu ſargi nolahpa no faweem ſirgeem un taiſijahs noſkrituſchahs prezes ſanamt. Lai palihgâ waretu laudis ſaſaukt, Kreewu rohbeſchu ſargi iſſchahwa ſawus rewolwerus. Pa to ſtarpu kahdam Pohlim iſdewahs weenu rohbeſchu ſarga ſirgu ſakert. Schauſchannu dſirdejuſchi zeema laudis iſnahja un weenu no rohbeſchu ſargeem ſanehma

zeeti, ohtram isdewahs ismukt. (Sailam Bruhschi nebuhs sinajusch, la tee ir rohbeschu fargi.)

Preelisch lahbas nedelas Kreemi fahlehra konterbandneeku Pohli, las spirktu pah rohbeschu pahrweda. Kreemi fahla spirktu noprohweht, komehr fahertais Pohlis bija istaba eelitte. Behz lahda brijtina palisa klusu. Pohlis, klusu peezehlees, lehnam isteejahs zaur apgulufcheem laudim ahra, bet tika no wakts-saldata pamanihis, las tuhliit wajadsigo sihmi dewa. Dsinahs Pohlim palat un to panahja. Stiprs soh-bena jirteens pagahsa behgli gar semi, las stipri fahla brehlt. Scho brehlschanu dsirbedami laudis is Bruhsijas peefstehja, las eetwainoto konterbandneeku fawa paspahrne usrehma.

No Kalugas teel sinohts, la Koselska Kalugas gubernija balas isplahitjuschahs. Klaktaki ismekledami atrada, la balas tapeh; tahda leela mehra isplahitjuschahs, la tur par bafu pohstehchanu mas tijis gahdahts, ta par peemehru starp 20 bafu flimneekeem atrohd tikai lahdu 5 lihds 6, lam balas pohtetas. Wifu wairat balas usbruht behrneem no 1 lihds 15 gadeem.

Dsihschanahs pehz mahjibas. Ra lastajeem sinams, tad Peterburga ir atkauts seeweefcheem mahjitees (studeereht) augstakas sinaschanas, to lihds schim tikai wihreefchi mahjijahs. Preelisch lahdam deenahm atgadijahs schahds atgadijums, pahz luru „Golos“ ia sino: Kahda no klausitajam matematikas mahjischanas istaba pagihba un gibbons bija til stiprs, la pagihbuscho klausitaju tikai pehz 3 ferendei stundas wareja aldsihwinah. No lam schis gibbons bija zehlees? No falkuma! Noschehlojama klausitaja bija is Kawkasijas us Peterburgu atnahlfuse, lai tur waretu studeereht; bet wixai bija mai naudas pee rohlas. Ar truhkumu laudamahs wina bija lihds schim fawu dsihwibu us preelischu wilkufe. No 28ta Dezembera fahloht wina tikai tehju bija dschrufe; fawa paschas dsihwokka wixai nebija, wina par nakti pahrguleja pee pasihstameem.

No Astrachanes. Pahz fehrgru Astrachane heidsama laila waram schahdas sinas pasneegt: Astrachanes gubernators laidis eefschigu lectu ministerijai pahz fehrgru schahdas sinas pa telegrafu: Tai 14ta Janwari. Wetlantas staniza un Prifschibas, Starizas un Udatshnojas zeemds wairs naw neweena flimneela. Tas wakareja sin peeminetais flimneels, las ar fehrgru faslimis Michailowskas zeema, Kusma Romanows fahl weselotees la rahdabs. Ra ahriste Bogofli heidsama laila sino, tad flimneelam fahl gribetees ehst un winsch war aismigt. Behz weselibas buhschanas Sekitrenas zeema un tur tuwuma buhdamas mahjas wehl naw nelahdas sinas no tur isfuhliteem ahristem atnahlfuschas; bet la Jenotajewskas aprinka lungs sino, tad eefsch Sekitrenas zeema lihds 12tam Janwarim tur weena flimneeze nomiruse un 4 flimneeki wehl palikusch schimi. Tai 12ta Janwari faslima 2 un nomira 3. Wajadshigahs leelas preelisch fehr-gas tahlakas isplahitshchanahs tika pehz aprinka lunga nosajuma no polizejas un tureenahs ahristes idaritas.

Tai 15ta Janwari. Wetlantas staniza wakar nomira flimneeku lohpeja Dobrinin. Ra Dr. Krafowekis sino, tad schinl staniza wairs naw neweena flimneela. Tas Michailowskas zeema faslimis Kusma Romanows til tahlu atwefelohjes, la par mirshchanu wairs naw jabihstahs. Winsch bija 14 deenas pehz tam, tad wina peederigeem ar mehri bija apmirusch un aprakti, palizis flims. Winsch schehlojahs, la

wixam galwa fahpohst un reibstohst, la wixam leela nefsch-ziba un faufums mut. Laha paduse uspampuse. Lahbas paschas sinas nahl no Starizas, Prifschibas un Udatshnas zeemeem. Sekitrenas zeema, Jenotajewskas aprinki nelas naw pahrgrohshjees. Tureenahs awgabala stiprs fals, jo falsl lihds 15 gahdeem. Kad nu lihpijas fehr-gas drehbehm peelihp, tad us ahristes pawehli flimneeku drehbes jahadedhsina, bet fahbedhsinatahs drehbes no pagasta pufes ir jah-atlihdsina flimneeku peederigeem. Sekitrenas zeems atrohdahs us Wolgas leclupes kreisa krasa un ir lahbas 100 werstes no Wetlantas stanizas attahlu.

Ahrsemes sinas.

No Romas. Sawa laila jaw sinojam, la ultramontaneem nenas naw pa prahtam, la tagadejs pahwests Leon XIII. israhda brijwprahtigalus zenteenus, neta to preelisch wina darijis nelaila pahwests Pius IX., las wifas brijwprahtigas buhschanas nolahdeja. Ultramontani, la jaw minejam, naw ihsti draugi tagadeja pahwesta politikai; bet zitadi fpreesch katoli draudse, katoli paschi. Schee nu ir nodohmojusch ihpajschu rakstu ar dauds jo dauds parafsteem pahwestam peefuhtht, kura wixam katoli fawu padewibu issajis. Katoli awises pahz scho pahwestam eefuhstamo rakstu fawas dohmas jo plafchi issala. Ra prohtams, tad wifas awises neweenedas dohmas issala; weena awise gribetu eefuhstamo rakstu ta, ohtra atkal schah fastahdiht. Ji schis buhschanas redsams, la wifl katoli neweeneofees tais dohmas, lahdam tam fuhstamam rakstam jabuht; bet tas lailam gan notiks, la latras walstis katoli fawu ihpajschu rakstu peefuhtht. Katoli Schlesiya (Bruhsijas pawalste) nodohmajusch rakstu eefuhtht pahwestam, kura wini to wehleschanu issala, lai pahwests ar Bruhsijas waldbibu islihgtu. Wini starp jiteem wahrdem fala ta: „Muhju firnigala wehleschanahs buhtu ta, ihpajchi schinis grehtis laids, kureem sozialdemokratu mehris peelipis, la Wahjijas keisara waldbiba tiktu wifur pabalstita, ja waldbiba tas reis wajadsetu. Muhju firnigala wehleschanahs un dedshigala luhghana ir, la lai fwehtais tehws (pahwests) driht ar Bruhsiju meeru islihgtu. Meh pasemigi un paklaufigi padohtohs teem nolihgumeem, kuras fwehtais tehws basnijas leetas atrohd par labeem preelisch nolihghanas.

No Belgijas. Daschas walstis ir tautos floblas atschirtas no mahjitaju pahrwaldibas un ir padohtas walstis floblas pahrwaldibai; bet dascha walst wehl leelaka pahrgrohshiba tautas floblas idarita, prohti tur neteel tijiba mahjita, par tijibas mahjibu jaruhpejahs wezakeem un mahjitajeem. La tas ir Seemelu Amerikas fabeedrotas brijwwalstis. Tagad ari tahdu eerikti eetaisih Belgija. Belgijas jaunee floblas likumi, kure no mahjibas ministera preelisch likti, jaw no walstis weelneeku pulka weenenti, tagad ir awises nodrukati. Schee jaunee floblas-likumi aismem lahbas 47 nod. Rahdu druschin no scheeem likumeem pasneegsim ari faweem lastajeem, ihpajchi tohs nosajijumus, las sihmejahs us lauschu floblahm. Katrai draudsei wajaga eetaisiht floblu ar wifahm wajadshigahm eerikohm un ruhmehm. Nabaga lauschu behrneem newajaga floblas naudu makfah. Masu behrnu patwehruma nami ir ar floblu faweenojami. Schoblas-grahmatas teel no floblas-pahrluhla (schulrahta) pahrluhlotas un tad waldbiba eefneegtas par apshirinaschanu. Garidneekem teel wirapah-

tuhtofhana (wireufraudfiba) pahf floblohm atnenta. Sloblotaji teel no draudfes walbes eejelti, bet teem ir jabuht dsi-mufcheem Belgeefcheem. Sloblas teel mahjita likumu-mahjiba, lafifhana, raffifhana, rehlinafhana, geografija, tehwijas wehifure u. t. pr. bet tijibas mahjiba neteel no floblotaja mahjita, ta ir aiftahfa behrnu wezaleem un preeftereem. Pehj heigtahm floblas mahjibas ftundohm preeftereem atkauts, floblof iftobâ pajneegt flobleneem tijibas mahjibu.

No Belgrades teel fimohts, fa tur eefch walfts padohmes nahfufe pee apfpreefhanas fchibdu leeta, prohti waj fchibdeem buhs pilnigi tahs pafchos teefibas atkaut. Lâ ziteem pawalftneekeem ir, jeb waj wina teefibas pamafinaht. Tika nofpreefts, fa fchibdeem mafal teefibas atkautjamas nefa kreffigeem. Kâ laftajateem finams, tad tureenas fchhdi, ja wina pee leelakahm teefibahm nohtu, dauds kreffigeem buhtu par fflahdi.

No Greekijas. Kâ laftajateem finams, tad ftarp Greekiju un Turziju wehl ifdarana rohbeschu iflibdfinafchana. Kâ wifâs leerâs, fur Turziji las darams un ifpildams, wina lawejabs, tã ari Greekijas leetã rohbeschu iflibdfinafchanas deht. Greekijas waldbiba bija fawus weetneelus uf Konftantinopeli aiffubnijufe, lai ar Turzijas waldbibu farunajabs pahf mineto rohbeschu iflibdfinafchanu, bet Turzijas waldbiba lihds fchim wehl naw atradufe laifu, ar Greekijas weetneekeem farunatees. Turzijas waldbibas nodohms flaidri redfams. Wina grib Greekiju til tohli aifwilzinaht, lihds wina (prohti Turzijas waldbiba) buhs Berlines nolihguma nofajijumus ifpildijufe un tad Greekiju ar faweem rohbeschu profijumeem atraidiht. To ari Greekija ir famanijufe un ir deefgan nemeeriga; bet Turzijas waldbiba ar fchabdu wilzinafchanu labi ne-ifdohfees, jo Franzijas waldbiba aiftahw Greekijas profijumus un tahdã wihfe waretu Turziji nahft fadurfanahs ar Franziju, las Turziji nebuhs pahtlama.

Beigâs wehl lahds wahrds peeminams pahf fcho leetu. Turziji uf wijadu wihfi wajadsetu par tam ruhpetees, fa wina ar Franziju nenahftu lahda fadurfchana, jo Turziji wajjoga Franzijas palihdfibu naudas leetã un kad nu Franzija nahftu naiddã ar Turziju, tad weegli prohtams, fa Franzija Turzijas naudas wajjadfibu ne-eewehrohs, bet wehl raufdihfs tai fpihtekt. Jaw ar Franzijas naudas-wihru palihdfibu Turzijas geuhri nahftohs if fawahm naudas fprugahm zil nelo ifkultees, fur nu wehl, fa wina pat fchi palihdfiba tiftu atrauta.

M e f c h s.

Ufflatifim mefchu par lahdu leelu pili, no Deewa dabã raditu. Schi pils puifklotã ar nefkaitameem lohkeem, pulchm, brubklojeem un fubnahm, tã latrã weetã femes-mahfte fpehj baroht un uftureht; fa latrã weetã mefchã dshiwodameem fwebreem un tohrpineem, putneem un taurineem patihfami aprinki, kalni un lejas, lihdsenumi un grawas, fo dshiwodameem preejatees, tã fa wina dshiwwe pehj dabas prahta ifnefiga. Apluhkofim, fur kattris mefchã dshiwweels mehdi fawu apmefchanas weetu grunteht un fur wina prahtam labal patihf ufturetee? Laikam tur, fur kattris few wairaf pahriifchãnu atrohd, waj ari, fur drohifchãfa weeta, un ziti, fur labal dfeefma fkan. Kas nefin fa lawfa un ahpfcha melle kraujainas weetas, no weeglahm fmiltim faftahwoifchus kalninus un palalnitef, fur alãs taifa brangu patwerjmes weetu pret

niino seemu un wina jalketajeem. Breeschi, firnas un faki melle mihftnejumum, eelejãs un upmalãs, ataugds un dehglõs, fur fmallas ataugas un mihftã fahle. Lai ihfi, zitus fwehrus ne-eewehrodami, greefchamees pee putneem. Irbes, rubeni un medni dshiw wairaf purwju malãs, fur ohgas atrohdamas; ar daschas fehlinas un lapas few preefch baribas falafa. Strauds melle jo patihfamaku weetu, fur wina dfeefma labali fkan un fur drihfal laulus atrohd. Dfeni un dfinas dshiwwe tehjẽs, fur wairaf atrohd dseldejufchus lohkus, kurdõs baribu atrohd un few mahjas weetu eefaf. Lagfdigala melle pagrahwãs, fur eewas seed un frautinfch burbuto; jaur to rahda, fa fchi tahfa zeemweefchina naw meerã ar to, las winas ihftã dshimk naw atrohdams.

Katrs fwehrs, katrs putninfch leel fajufi, fa winafch grib netrauzehs pabuht. Nereti atrohdams, fa putninfch fawu eefahftu meldinu nepabeids dfeedaht, ja winafch kahds tuwojabs, las wina meeru traوزه; winafch bihfahs, lai ari zilweks dohmatu winafch labu dariht, winafch paleel bef ufzihthas, — un melle tilai meerigaku duju tahfaku mefchu lohftu fardõs. Zil tuhtfofch balhs neflan reifẽ eefch jaulahs pawafaras dabas peefufufcham arajam par preeku un wifu mihftam Raditajam par gohdu! Tẽ dshid upmalã lahdu lagfdigalu pohgojam, tẽ latrã birftinã dauds frafdu un zitu mefchã putninafkanas balftinas, tẽ wehl no tibruma weens pret ohtru pazeldamees zihrufti, dseed it tã tee agrakee preeka nefefi, it tã par fpihti, lai uf wineem wehriba nemoftinatohs un, tã pagrehdami, lat weenadi fajufu pawafaras preekus.

Mehs finam, fa mefchã putneem un fwebreem ir atrohdama patwerfme: pret draudoifchãhm breefmahm un brijwibas fajufchana tã apwalnotã meera pili. Waj zilwelam naw fawadas jufchanas mefchã efofcham? Tur to ir dauds! Gefim, un fchoreif jaw zitadi ne, tã dohmã; pafraigafim par fcho meera pili, preezofimees par winas jaulumu.

Lifimees atrohdofchees wifpirmõs fchã fmalkã birftinã, fur maf frautinfch ftarp eefrauju burbuto. Zil jauli! fchẽ ir til leels maf dseedataju bars, fa jadohma, fa zits zitam nefajanz meldinu, pawifam frauds kleeds wifcem pahraf, tã fo prahitigu teifdomõs; ifleefahs buht par fajitaju. Nu nonahlam lejã pee frautina, fchẽ atrohdam leelaku jaulumu no daschadeem lohkeem un pulitehm; tẽ ari dseed lagfdigala, fa mohfligala un jaulaka dseedataja. Uhdens frautinfch burbutodams laifchãhs par gludeneem almineem uf leju. Ka pee frautina wif tã jauli ir, to finam, lai paleel wehlf; apflatifim tehji. Mihftã tehji aug fmuifdras apfes, elfchui, behrfti, ohfchi, gohbas, wihlfnas, flawi un leepas; par apafschu aug, las wehl leelaku jaulumu dohd: lagdas, jahnohgogaji, upenaji, mihllanaji, irbenaji, lasanaji, faupreefchi u. z. Ja fchẽ mums ftraigajohft faufce fari nebrihfchẽketu un lapas nefchãufstetu, tad nofkatitu tã bailigais fãlis waj ftina mihftãs lapãs barojabs, redsetu lahdu fpirgibu un jautribu ap fewi, tur it tã nefa ruhpes un behdas nebuhtu peerabitas. Par apfehã un ftugeem ffrãida flãiffti raibais dfenis, melna un fãla dfinã, tã dahrsneeki fflãhdigohs tahrpõs uflãfdami. Tehji atftahufchi eefim preefchu mefchã. Tẽ rohdahs maf dfeefmineeku no putneem, tilai lahda palalnitẽ flãifftã preefchu parlã ufeetamas ahpfchu waj lapju alas. Noftaigatee zelini pa mihftahm fubnahm rahda, fa fchee alu eedshiwotaji naw tilai guletaji, bet zihftigi darbineeki. Staltas preeedes winafch augumã apflatoht, winafch dshiw

gumu wajjadfšbās eewehrojoht war Deewam pateiktees par wira gohdbibu.

Neween azim meschs jauks, bet ari schis jaukums speeschahs dwehseles atjautā; dwehsele juht preeklus lihds un nem dalibu ſwehtā juſchānā waldſedamahs; meſcha dſeſtrās wehſmās un lehnā ſlujumā ſawus preeklus waj behdas tā draugam ſuhſſedama. Ka meers walda meſchā, to redſam ka ſtirna un ziti tur melle meera duſu un, waj tad zilweks newar meeru atraſt un, waj nejuht un ne-atrohd zilweibas lihdsibu? Steidſees pee burbulodama ſtrautina, tad tur, ja preeklus jutifi, tad ſajutifi ſawā dwehſles aiminā laimigo waj pagahjibu waj tagadibu, ka taš, tā dſihws runatajs dabā tawu ſirdi jo wairak eſpirdſinahs, ka wairak laimes naſklamibā ſpehſi ze-recht. — Ja behdas peedſihwojis behdigs eſi palizis no da-ſcha mihta ſchirdamees, tad ari burbulodams ſtrautiniſch buhs taws draugs, labaks, uſtiizigaks, paſtahwigaks un lihdszeetigaks tā zilweku pulks. Apſehdees wina ſraujmalā, no-ſkatees tā katra lahſite tā ſteigdama dohdahs uſ leju gan par afmineem un ſeklahm uſ tureenu, tur wiſas grib meeru atraſt, juhrā. Dohmajees, ka tu un tawi mihtee tikai ihſu brihdi war paſtahweht, tawi preeki un laimes brihtini nohſ un pa-ect, ſahſahs un beidsahs tā uhdens burbule un tā ſtrautina wiſnodama atbalsē. Dohmajees ari: ka upes ſtrau-tiniſch ſtarp ſraujā un palejā auguſcheem kohjineem garam tejedams dohd wajjadſigu mitrumu teem, kaš wina tuwumā; tapot ori ſtarp zilwekeem ſwehta deewiba, kaš katra grib ap-laimoht ar ſwehtu mihtibu, kaš no Deewa naht.

ſtrautiniſch un wina ſeededomas puks un krumi lihdsi-najahs wairak behnibai un jaunibai, tur tee atrohd drou-dſigu dabu un ſewim jauku lihdsibu. Bet tā ir ap ſirdi tumſchā egleenā? Schē til war druhmigs zilweks patikſchanu atraſt; kam paſaules trohſchūni reebj un kaš ſajuht egleenas ſchnahſchonu tā lihdsnopuhſchanohs wina ſehrahm un gau-dahm, pehz kam ſirds waimana. Egleenā ir tā meera-pils, tā ſwehtajis klohſters; ſchē paſaules trohſchūnis netrauje, tē war behdigam gruhti zaur ſareem puhſdams wehſch taws weeni-gais draugs buht, kaš lihds waid, gruhti puhſdams tā lihds-zeetigais brahſis, mahſa, draugs waj draudſene.

ſkujas ir muhſu pehdejece pawadoni uſ klufa ſemes flehpja duſas wectinu; lihds kapa dibenam lihdscedamas. Eglite der par lihdsibu daſchāi nepaſtahwigai jaunellei deht ſawas pa-ſtahwibas ſeemā un waſarā. — Ari kohſchi redſamos ſauſās weetās baltahs ſuhnu kuhninās, luras, kad no pukehmi ſchliks, azim ne maſahſ patihſ tā kohptas pukites. War tahdahm zee-redoms ari war buht deesgan preezigs un Deewam pateizigs par wina dabas-pili, to preeſch muhſu daſchahm wajjadſi-bahm radijie.

Bet kur paleel jaukais lapu meſchs? To aiſmirſt neweenš neſpehtu. Kaš pawaſari deenu no deenas un ſtundu no ſtundas arween luhſojahs uſ plaukſioſchahm lapahm, waj tahdam naw ſirds no preeka uſ Deewu pazelta, ka dabai leel ſalu krohni un mums preeſchā ſtahda tā bruhti.

Mihtais laſitajis! ja Tewim ſirds meers, tad ir dabā at-robdi beſwainigu mihtibu; gan meſchā tā lauka dabā ſpihb deewiba preti, ja til tewim uſ to deesgan ſajuhtiga ſirds.

J. P.—y.

Kara notifikuni.

Ne ilgi preeſch Pſewnas triſchānos diwi muhſu wirſneeki, no diweem ſinodameem apakſch-wirſneekem pawaditi, jahja

darifchanu pehz uſ kahdu ſtanſti, kaš itin tuwu bija pee Turku apzeetinajuma. To rihtu bija til leela migla, ka pa ſimis ſohleem newareja zilweku redſeht. Muhſu zeleneeki nomaldijahs. Wirſneeki dohmaja buht uſ ihſia zeka, ſawus ſirgus treetni mu-dinaja. Tē uſ reiſ wini atrohnahs pee kahda apzeetinajuma, pee tašs puſes, tur naw wahrti. Weens iſ wirſneekem teiz: „Man rahdahs, ka mehs eſam rinki metuſchi.“ Dhtris atbild: „Taš ir zaur ſcho neredſetu beesu miglu notizis, wahrtus ſchē neredſam, — mehs apjaſſim aptahrt. — Eš eſmu ſlapifch tā ſchurka un neſagaidiſchu to laiku, kad patš wareſchu nolahpt no ſirga.“

Tā darija. Apjahja un atradahs pee apzeetinajuma wahr-teem, wini eegahja apzeetinajumā, dewahs uſ durwim — un bija Turku apzeetinajumā, bet ne ſawā eelhduſchi, un tubdak bija no Turku ſaldateem aptahiti. Turku ſaldati ſchohs eerau-dſiufchi, aptahjahs teem optahrt, ſahka kohiti dikti treett un ar rohlahm rahdiht, bet tā bija redſams nemas tā eenaidneeki, bet gluſchi tā gohdigi draudſigi zilweki. Turku iſtureſchānahs eedroh-ſchinaja muhſu wirſneekus, wini runaja ſawā ſtarpā: „Wini muhs tura par ſuhneem (parlamentareem). Raubſſim iſlittees par ſuhneem, tſchulſt weens ohtram, un warbuht mums iſdoh-dahs no ſchihš kibeles ar weſelu ahdu iſſchmaultees.“ Doh-mahſ, darihts! „Eš wehlohs ar komendantu runahſ,“ teiza weens no muhſu wirſneekem par franziſti uſ ſlahtbuhdameem Turteem, turu ſtarpā ari daſchi wirſneeki atradahs. Weens iſ ſlahtbuhdameem Turku wirſneekem ſaprata Franſſchu walodu un dereja par tulkū, jo apzeetinajuma komendants tikai Turku walodu prata.

„Manš waldneeks ſtahw ar ſawu pulku preeſchſchindās pretim juhſu apzeetinajumam un mani ſuhſtija ſchury ar luhgſchannu. Rihtā ir muhſu pulka gohda-ſwehtti, un kad juhs buhtu ar to meera, tad rihtā neſchantees, pirms trehſla metahs.“ „Eš jumš newaru neſahdu atbildi doht, jo naw manā ſpehtā, bet eš tuh-dak ſuhſtiſchu ſawu wirſneeku pilsſehtā pee Oſmana-Paſcha, — lihds tam luhdſu kungi atduſetees.“

Glahſe karſtas laſejas un pihpa labas Turku tabakas ſchah-ds nepeetnōš azumirkōš ir ſeltam lihdsigi, ſchē dewa Kree-weem ſirdibu, tura teem jaw ſahka ſuſt, jo tee nezereja ar ſauſu ahdu no ſchi tihla iſeet. Apakſch ſlipras apſargahſchānas wini eegahja Pſewnā. Bet til to bij kohdus ſimis ſohſtus jahjuſchi, ka eerandſija Turku wirſneeku auleſchus jahjam. „Gelſch Al-lah wahrda, greeſet ſirgus atpaſat; Paſcha ir uſ to zeetako aiſleerſis, eenaidneeku wirſneekus ne uſ kahdu wihtil pilsſehtā eelaiſt. Pee peſcheem wahrteem aſ pilsſehtas walna ir preeſch tam ihpaſcha telts, tur wai-aga pagaidiht un drihſ atnahſ zits wirſneeks ar Paſcha ſpreedumu; bet eš dohmaju, ka wiſch to luhgſchannu atraidihš.“ Tā ari bij ſuhſtitais wirſneeks atneſ at-raidiſchannu. Schim Turku wirſneekam alaſchin bij ar ſuhneem dariſchānas bijuſchās, wiſch ar brihnuma pilnahm azim apluh-toja muhſu wirſneekus, kuri nemas tā meera-ſuhſti nebija iſrih-ſoti: Neds baltā karohga, neds taurineeka, beſ ne kahdas aplee-zinaſchānas, ka tee ir ſuhſti; bet wiſch nelikahs no tam nelo-ſinahſ, til pazeenaja „weeſus“ ar laſeju, tabaku un auglu eeweh-rojumeem. Pehz tam bij no abahm puſehm daſchās laipnibas iſſazitas un jauns Turku wirſneeks, labi pa franziſti runadams, pawadlja muhſejus lihds pat wehdejeem ſargeem! Tē wini at-wadijahs. „Nu laipnigais amata-beedriš, eſat til labi un pa-rahdat mums ſawu laipnibu pilnā mehrā; tahla apjahſchāna, un beſa migla mani ir pawiſam ſajautuſt, tur zeſch eet uſ muhſu apzeetinajumu?“ „Taš, uſ tura mehs ſtahwam, eet uſ muhſu, wa to juhs ari eſat pee mums atjahjuſchi, un taš ohtrš eet teeſcham uſ juhſu apzeetinajumu.“

„Ja, ja, togad eš wini labi paſihtu! gauſchi pateizohs, laip-no amata-beedri, un nu ar Deewu!“ teiza muhſu wirſneeks no Turku wirſneeka atwadiamees.

„Nu, to tu tagad teiſi?“ teiza weens wirſneeks uſ ohtru, „waj taš naw aſtotais brihnumš paſaulē, ka mehs ar weſelu ahdu eſam zauri tituſchi?“

„Wiſ ir labš, taš labi beidsahs,“ ohtrš teiza, „bet mums wareja kohiti ſiliti, kohiti ſchlihti no-ect.“

Pahr Dsmann - Pascha mums stahsta schahdu atgadijumu. Celam wehl Pfewna bija pilnigi no Kreeweem apsehsta, us Pfewnu atnahja tahds Turku garidsneeks, kas pahrdewa Turku fwehtas leetas, ihpachsi tahdas: tam ir tahda no wina pirta bildite, tam nelad nelabds kaunums newar notikt, nedj uguns nedj sohbens ta meesu stahdehs. Garidsneeks tairija leelas res bes stary Dsmann - Paschas salditeem un wirsneekem; katrs pehrf, kas ween spehj, kaut ari pehdejo grafi atdohtu. Kam gan nebuhtu tahda leeta patihlama, kas to aissarga no eenaidneeka lohdehm un pihteen (bajonetehm). Dsmann - Pascha to dsirde dams leel garidsneeku pee sewis atfaukt un nopehrf par leelu naudu to wisu labato, wisu derigato bildi. Pehz tam winsch prassja garidsneekam, ka ar to bilditi ja-apeetahs, lai ta buhtu deriga. "Irin weentahrschi, wajaga til bildites schnohriti us taklu maukt un tad ir deesgan." To fassjis garidsneeks parah-bija Dsmannam-Pascham, ka tas darams.

"Tagad pagaidi, mihko draudsin!" Dsmann teiza. "Stahjees tur winā istabas faktā. Es gribu ismehginah, waj pateest ta was bildites tahdu spehtu satura, ka tu teizi."

Tā runadams winsch nehma no seenas rewolweri un gluschi wenteestgi runaja tahlasi: "Kad lohde is schihs pistoles tew neko nestahdehs, tad dabusi to norunato naudas sumu; bet kad es tewi noschaju, tad til weenigi tu patš pee tam wainigš."

To fazidams winsch mehrkeja us garidsneeku. Garidsneeks pa- lka bahis ka palags un trihzedams notrita us jeteem: "Pascha, Deewa pehz neschauj! Tu mani noschauj!"

"Ka tas war buht," Dsmann pistoli rohtā turedams teiza, "tew jaw ir us taklu bildite, kas no wisa kaunuma aissarga?"

"Wina neta nepalihds," teiza blehdis drebedams.

"At tu blehdis!" dusmigi eesauzahs Dsmann, pee semeš gu- ledamam garidsneekam ar tahju eesperdamš; "tad tu wisus pee- krahpi! Es tewi noschajschu, bet tew ta nauda, fo tu no mana kara-pulka iskrahpi, ja-atdoht atpatat un pehz tam dabusi diw- fants fiteenus ar lohku pa pehdu apasschahm. P. Graubinsch.

Naudas-papihru zena.

Riga, tai 17. Janvari 1879.

Papihri		prassja	matfaja
5	5prozentes instrujijas 5. serijas no 1854.	95 1/4 rubl.	95 1/4 rubl.
5	" prehmiju biketes 1. emisijas	231 1/4	230 1/2
5	" " 2. "	232	231 1/4
5	" Rigas namu ksilu-grahmatas	"	"
5 1/2	" hipoteku ksilu-grahmatas	"	89 1/2
5	" Bisjemes ksilu-grahmatas (ne-uffal.)	"	"

Atbildedams redaktors Ernst Plates.

N o r a h d i s c h a n a

to 2. Janvari sch. g. islohsetu pirmas leeneschanas 5 procentu naudas biketu ar usdewehm.

Ser.	Bil.	Win.	Ser.	Bil.	Win.	Ser.	Bil.	Win.	Ser.	Bil.	Win.	Ser.	Bil.	Win.	Ser.	Bil.	Win.
42	13	500	2,936	18	500	6,406	12	1000	8,926	27	200,000	11,709	9	500	14,668	36	500
133	46	500	3,120	18	5000	6,425	40	500	8,964	30	500	11,739	7	500	14,911	15	500
176	18	1000	3,237	19	500	6,477	50	500	8,993	33	500	11,749	7	500	15,083	21	5000
245	43	500	3,252	32	500	6,478	35	500	9,092	1	500	11,784	43	500	15,157	23	500
306	5	1000	3,265	11	500	6,614	48	500	9,120	30	500	11,817	44	500	15,190	22	500
330	49	5,000	3,295	13	500	6,640	22	500	9,163	36	500	11,849	48	500	15,263	38	500
420	8	500	3,353	10	1000	6,703	49	500	9,377	2	1000	12,057	45	500	15,420	31	500
509	5	500	3,384	10	1000	6,836	30	500	9,411	41	500	12,202	22	500	15,435	44	500
575	50	500	3,412	31	500	6,908	2	500	9,423	19	500	12,553	1	500	15,492	14	500
596	12	500	3,439	12	500	6,966	17	500	9,478	19	500	12,596	16	500	15,558	35	500
921	8	500	3,448	42	500	6,966	49	500	9,503	8	500	12,650	3	500	15,595	47	500
953	21	500	3,686	9	500	6,993	13	500	9,599	40	1000	12,688	35	500	15,617	8	500
986	12	500	3,732	42	500	7,072	16	500	9,724	40	500	12,741	32	10,000	15,659	10	500
1,004	36	500	3,767	5	500	7,174	23	500	9,804	47	500	12,752	44	500	15,662	20	25,000
1,046	8	500	3,836	25	500	7,179	7	500	9,928	49	500	12,789	9	500	15,702	8	500
1,061	1	500	4,083	13	5000	7,194	20	40,000	10,057	46	8000	12,804	31	500	15,756	27	500
1,332	11	500	4,357	4	500	7,195	18	1000	10,098	39	500	12,925	16	500	15,899	31	500
1,417	12	500	4,364	46	1000	7,213	44	500	10,130	30	500	12,935	38	500	15,946	14	500
1,742	4	500	4,484	19	500	7,303	42	500	10,160	47	500	13,009	49	500	16,034	49	500
1,749	28	500	4,498	34	500	7,306	32	500	10,217	32	500	13,081	8	500	16,068	47	500
1,822	24	500	4,586	24	500	7,353	6	500	10,227	48	500	13,225	13	500	16,165	27	500
1,850	41	1000	4,619	14	500	7,493	1	500	10,272	45	500	13,268	2	500	16,181	38	500
1,917	1	500	4,657	43	500	7,527	4	500	10,314	20	500	13,279	7	500	16,234	32	500
1,938	14	500	4,793	13	500	7,629	18	1000	10,393	47	75,000	13,284	12	500	16,254	21	500
1,967	18	500	4,963	13	500	7,636	35	500	10,439	18	500	13,420	17	500	16,258	15	8000
2,017	9	500	5,137	45	1000	7,719	26	500	10,572	5	500	13,482	20	500	16,260	13	500
2,108	23	500	5,138	47	500	7,721	39	500	10,600	42	500	13,512	10	500	16,280	22	500
2,148	35	500	5,362	10	500	7,750	14	1000	10,701	49	500	13,552	17	10,000	16,288	19	500
2,235	31	500	5,363	42	500	8,020	17	500	10,872	38	500	13,577	32	500	16,301	42	1000
2,253	4	500	5,415	45	500	8,055	14	500	10,967	15	500	13,585	31	500	16,384	2	500
2,491	4	500	5,494	47	500	8,086	7	500	10,969	45	500	13,752	42	500	16,467	39	500
2,497	13	500	5,589	47	500	8,086	37	500	10,971	6	5000	13,759	38	500	16,630	33	500
2,506	44	500	5,632	26	5000	8,148	41	1000	11,026	47	500	13,783	12	1000	16,643	7	500
2,549	43	500	5,670	15	500	8,214	10	500	11,102	22	500	13,783	35	500	16,651	49	500
2,558	42	500	5,686	28	10,000	8,245	23	500	11,213	44	500	13,788	19	500	16,709	45	500
2,648	39	1000	5,689	45	500	8,405	14	500	11,264	28	500	13,907	11	500	16,759	9	500
2,743	7	500	5,752	50	5000	8,496	27	500	11,286	37	500	14,101	38	1000	16,928	50	500
2,752	14	8000	5,792	5	500	8,503	5	500	11,493	49	500	14,122	9	500	16,991	47	500
2,778	9	1000	5,866	33	500	8,520	48	500	11,434	17	500	14,122	46	500	17,023	2	500
2,779	37	500	5,932	39	500	8,585	46	500	11,501	44	500	14,210	39	500	17,137	7	500
2,794	23	500	5,972	46	500	8,613	27	500	11,502	11	500	14,504	44	500	17,437	3	500
2,822	21	500	6,169	27	500	8,728	5	500	11,615	4	500	14,634	15	500	17,557	4	500
2,885	23	500	6,269	35	1000	8,826	41	500	11,621	18	500	14,661	42	500	17,585	11	500

Kohpa 300 winnesti par 600,000 rubleem.

Kurās biketesšaur lohschannu atpatat teel nemtas un us preefschu wairs nederehs.

Serijas numuri:	118	246	825	2,022	2,184	2,647	2,960	3,073	3,154	3,155	3,587	3,704	3,833	3,968	4,377	4,509	4,559	5,150	5,824	5,828	5,995	
	6,429	6,749	6,831	7,331	7,599	7,869	8,369	8,500	9,314	9,632	9,950	10,174	10,251	10,814	11,382	12,034	12,154	12,192	12,287	12,367	13,006	13,083
	13,552	14,320	14,401	14,514	14,524	15,114	15,398	15,803	15,935	16,025	16,311	16,802	16,962	17,045	17,471	18,273	18,477	19,042	19,506			

Sludinafšanas.

Sehku pagastam,

Maf-Salazes draudse, ir

fkrivweris

waitadige; tadehl fkrivweri, kas scho wrenu gri-
betu peenem, teel usajinati, tai 26. Janwari sch.
g. ar sawadm leezibahm pee minetas pagasta wal-
bibas peeteiltees.

Seel-Straupes muischas walbichana pirl
labus meeschus
preeksch alus-bruhweschanas. 1

Wisabas labalabs schujamos maschines pah-
dohd par lehtalo zenu pee pascha meistera
W. Ruth, 1
Riga Kungu-eele Nr. 14.

Greena-prefe teel pahrdohhta Lohmatalna
us Jelgawas schofesas Nr. 4,
blaus Hartmana elas-fabr. 3

Saku-ahdas
pehl katra wairuma Julius Popp, Riga Kaku-
un Rehnin-eele stuyri.

Mekanikers Ernest Kuhberg

peenem wisabas lores schujamos maschines fataisift
us galwofchanu Riga pee Pulwera-tohrna Kasar-
mu-eele Nr. 31.

Teel pahrdohhtas heb isrentetas Holandes lohla

wehja sudmalas

ar galeriju, kuras atrodahs turuma pee Peterb.-
Warschawas dleses stanzijas "Ascherkaja", 25
wer es no Plestawas un Dstrow vilefhtas. Klak-
talas sinas dabujamas Riga Stabu-eele Nr. 18,
Sokena nama no pulst. 4 libds 5 pehz pufd., heb
turpat sudmalas pee ihpachneeta katra laita. 2

Dhsolina

nhdu- un wilnas-bohde.

Daru sinamu saweem draugeem un wasbstameem
pirzejeem, ka es sawu andeles-weeta esmu pahrzehlis
Kalku-eele Nr. 9 un peedahwaju no labalabm sor-
tehm abdu- un wilnas mantas par lehtalabm ze-
nahm un ristigu swaru. 3. Dhsolin. 2

Gipfa raktuwes

vile Gaujene, Polzmare un Borman-muischa ir at-
kal gipso leela wairuma tizis uslausts un par 5 l.
f. par pudu turpat raktuwes heb samalts par 45 l.
f. pudra Silschau-muischas Widag dhenawas da-
bujams. 1

Sawu pilnigi apgahdatu

fihku- un tehrauda-prezu krahjumu

peedahwaju zaur scho

attalpahrdeweju fung.

Ar zeenischanu
G. Schonfeldt, 1
Riga leela Sinder-eele Nr. 15.

Stalt (Adiamande) ir
uhdens dsirnawas
no Jurgeem 1879. us renti dabujamas un turpat
war pee laba, nefad netruidama uhdens spehla
wilnos labrjchanu cetaisift. Tuwalas sinas Pas-
nij-trohga pee 3. Waller.

Las pee Bulu-muischas leelzela atrodoschais, Wihken frohgs

tiks no Jurgeem 1879ta gada fahloht isrentehis.
Klabstus nolihgumus war dabuht sinast pee Klek-
tes-(Segefal-)muischas. 1

Gaischu pagrabu war lehti isibreht Kihler-eele
Nr. 4, 1 trepi augsti.

Rigas Latw. beedriba.

Swehtdeen, 21. Janwari sch. g.:
muischa
ar

Danzofchann.

Maksa beedru lungeem un kundsebm 30 kap.,
wreeseem, nerihdsineeleem 75 kap. Gesahltums pulst.
1/29 walaro, beigums pulst. 2 ribta. — Beedribas
ruhmes taps slehtas p. 3 r. — Beedru lahrtes uf-
rahdamas. Kabrtibos komijita.

Raufmann

nguns-apdrohschinafšanas

beedriba

Peterburga.

Agenti:
E. Wiepredt un beedris
Riga Palejas-eele Nr. 2, pee Dohmes ganga.

Rigas Latw. beedriba.

Swehtdeen 28. Janwari sch. g. pulst. p. 5 p. p.

general sapulze.

Deenas kabrtiba: 1) Pahrlats un rehlini par
notezejuschu beedribas gadu;
2) Rewisijas komijijas pahrlats par beedribas
darboschanohs pagahjuscha gada un
3) runas wldru zelschana.
NB. Beedru lahrtes ja-usrabda.
Preekschneeks. 2

Pawafaras-beedriba

general-sapulze swehtdeen tai 21. Janwari sch. g.
pulist. 9 no ribta: 1878. gada rehstenuju preeksch
lischana, jaunu preekschneeku un komitejas wehle-
schana.
Peeshm.: I. beedreem teel zeeti peeloehdinahts beed-
ribas lit § 42 un 43 wehra lit.
II. Jaunem beedreem, luri naw pilnus trihs
medneschus beedribā, pehz beed. lit. § 19 naw tee-
fhas, pee sapulzes peedalitees.
III. Beedreem pee ee-eeschanas famas konto-grah-
matas ja-usrabda. Preekschneeziba. 1

Ischetri lohla rati

(riteni) tila tai 4ta Nowemberi isg. g. issagti is
Gahrshas muischas smehtes. Trihs riteneem bija
schines uswilltas un us rumbadm rinkti uslitti, ze-
tortam schihne ne-ujwillta, dufkes neweenam nebija.
Trei labu pateizibas-alsu nodohdami Gahrshas
muischas frohga.

Nahwes fina.

Kadeem un draugeem ta behdu-fina, ka mans
mihfch laulats draugs un muhsu lohti mihlohts
tehws

Sahraa Zahnis Kampe

fama 57. dshwes gada, pehz ilgās gruhdas flimi-
bas, 10. Janwari sch. g. weegli us muhschigu dufu
aismiga. Wina weefas pawodihhs Preekluta lapos
tai 21. Janwari. Dšti apbehdinati:
atraikne un behrut.

Atwadischannahs no tehwiijas.

Uf Deenwidus-Kreevwijn aiseedami fara wiseem
radeem, mihleem draugeem un labeem pasbstameem
stefnigad ardeemas, un pateizahs par wisu lab-
wrahtibu, uslijzibu un mihlestibu, lo tee celsch 20
gabdeem Talsds dshwodami ir bawdijufchi.

N. Kochius

ar sawu laulatu draudseni.

Daru sinamu, ka es no Skursten-muischas aif-
gabjis un tagad Jelgawa, Strihwer-eele Nr. 1.
(Behra weefnizai pretim) dshwoju.

Runas stundas: katru dienu no 7 1/2 libds 10
preeksch pufdeenas un no 4 libds 5 p. pufd.
Jelgawa, 22. Dejemberi 1878.

Dalteris: E. Jensen. 2

Paltemal

(Siaulbas draudses) walstis wejalais buhs 27. un
28. Janwari sch. g. Riga un 27. Janwari Trihs-
Kohles eebraufchanas-weeta Paltemal walstis-
beedreem pret waitadigahm malfschanahm pafes
ifdohs. 1

Pabaschneeki

warehs sawas pafes pahmischanas beht tani 22.
un 23. Janwari atdohht "Keela Wanaga" madsweeta
pagasta wejalam P. Reisochn.

Pabaschu pagasta walde, 9. Janwari 1879.

Pagasta wejalais: P. Reisochn.

Skohlotaja weeta

ir no Jurgeem sch. g. Butschauflas walsti Behfu-
kreise un Beswaines draudse — dabujama. Ar waj-
adigahm leezibahm japeiteizahs libds 12. Februa-
rim sch. g. turpat pee walstis walbichanas; schini
deenā ari notaisichona buhs. 2

Walstis-wejalais: 3. Kirsohn.

Breeksch Alaschu muischas teel weens

starasts (ufrangs),

luesch itin labas leezibas usrahdibt woretu, wellehts.
Tuwalas sinas turpat pee muischas walbichanas. 2

Laba pelna

tohy fohlita pee mallas isweschanas, 25 libds 28
werles no Rigos, kur tohy malfats 9 libds 10 rbl.
par tubil-ah. Tuwalas sinas us weza Jelgawas
zela pee 3. Frei Nr. 14.

Mahja ar falku-dahrsu ir pah-
dohdama us Katrines dambja, leela Pe-
na-eele Nr. 13. 1

Mahja us ismalfschanu ir pahrdohda-
ma. 1500 rbl. no Hipoteku beed-
ribas un apdrohschinata uguns-
apdr.-lase par 4060 rbl. 2

Zauna mahja ar waghufi na sirgu stali
ir pahrdohdama us Katrines dambja,
masa Pena-eele Nr. 3. 2

Goronka alus-bruhsi
pee Willawa fabrika teel pirkti labi dibastofchi mee-
chi un par tabdeem augsta zena malfata. 1

No jensures atwehlehts. Riga, 19. Janwari 1879.

Drihlehts un dabujams pee bilshu- un grahmatu-wilktaja un burtu-lehjeja Ernst Plates, Riga pee Pehtera dasnijas.

No polizejas atwehlehts.